

Міністерство освіти і науки України
Мукачівського державного університету
Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України
Сопотська Вища Школа (Польща)
Державна вища техніко-економічна школа ім. Броніслава Маркевича в Ярославі (Польща)
Вища школа економіки і менеджменту в
публічному адмініструванні у Братиславі (Словаччина)
Хмельницький національний університет
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Черкаський державний технічний університет
Львівський торговельно-економічний університет
Уманський національний університет садівництва
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
ВПГО «Спілки аудиторів України»
Аудиторська компанія ТОВ «Варіанта»

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО - АНАЛІТИЧНОГО ПРОЦЕСУ В
УПРАВЛІННІ
ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»**

**МАТЕРІАЛИ XII МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ - КОНФЕРЕНЦІЇ**

**24 жовтня 2024 року
Мукачево**

УДК 657:658
A43

Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю: Матеріали XII Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції, 24 жовтня 2024 р., м. Мукачево. – 394 с.

У збірнику подано матеріали досліджень, виголошених на XII Міжнародній науково-практичної інтернет – інтернет конференції «Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю», що була проведена кафедрою обліку і оподаткування та маркетингу Мукачівського державного університету у жовтні 2024 року. У публікаціях розглядаються методологічні, методичні та практичні засади обліку, аналізу та аудиту в контексті розвитку економічної науки та практики. Окреслено коло проблем і запропоновані пропозиції щодо покращення змісту і якості обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю будуть цікавими і корисними для науковців і практиків усіх галузей економіки.

Для науковців, аспірантів, здобувачів вищої освіти і всіх, хто цікавиться актуальними проблемами і перспективами розвитку обліку, оподаткування, контролю, аналізу, аудиту, фінансами, маркетингом, економічним розвитком регіону та професійною освітою як інструментом соціально-економічним розвитком регіону.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, що надана в рукописах, та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Науково-технічною радою Мукачівського державного університету (протокол № 8 від 28 жовтня 2024 р.)

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Вченою радою Мукачівського державного університету (протокол № 5 від 30 жовтня 2024 р.)

ЗМІСТ
СЕКЦІЯ 1.
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ
ОБЛІКУ І АУДИТУ

Алфелдій Н.М., Максименко Д.В.	17
АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТИМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ	
Андрусяк В.М.	18
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ	
Аніщенко Г.Ю.	20
«КЕШБЕК» ЯК ОБ'ЄКТ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	
Баланюк І.Ф., Юхневич А.М., Барщевський Б.В.	22
РОЛЬ ДОКУМЕНТООБИГУ НА ПІДПРИЄМСТВІ	
Банашкевич Т.П., Яремчук В.В., Китчак І.І.	24
ПРОФЕСІЯ БУХГАЛТЕРА: КЛАСИКА В СУЧАСНОСТІ	
Барщевська А.І., Німчук Д.С., Шеленко А.І.	26
АСПЕКТИ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ ГОСПОДАРСЬКИХ ОПЕРАЦІЙ З КОШТАМИ	
Бевз А.П.	29
ТЕХНІЧНІ ТРУДНОЦІ ВПРОВАДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В АУДИТОРСЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ	
Безверхий К.В., Беляєв В.І.	30
ІТ-КОМПЛЕКС ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ МАЛОГО БІЗНЕСУ	
Белінський О.І.	34
ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ЯК ЕКОНОМІЧНОЇ КАТЕГОРІЇ	
Біцко О.В., Максименко Д.В.	36
АНАЛІЗ ЗАГАЛЬНОВИРОБНИЧИХ ВИТРАТ	
Божко В. І., Головачко В.М.	38
КЛАСИФІКАЦІЯ БАНКІВСЬКИХ РАХУНКІВ У СВІТІ	
Ганькович Е.Е., Головачко В.М.	39
ОЦІНКА ВПЛИВУ ПОДАТКОВИХ ЗМІН НА БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК	
Гаряга Л.О., Каневська Є.В.	42
НАПРЯМКИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ГРОШОВИХ КОШТІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ	
Головачко В.М., Порохнавець Я.А.	44
МЕТОДИКА ОБЛІКУ ВИНОГРАДАРСТВА	
Денисенко О.Л.	46
РИЗИКИ ДОСТОВІРНОСТІ АУДИТОРСЬКИХ ДОКАЗІВ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ ПРОЦЕДУР Е-АУДИТУ	
Донецька О.Я., Баланюк І.Ф., Мец А.В.	48
ПЛАН РАХУНКІВ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА ПОРЯДОК ЙОГО ЗАСТОСУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ І ОРГАНІЗАЦІЯХ	

СЕКЦІЯ 1. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ ОБЛІКУ І АУДИТУ

Алфелдій Н.М.,
здобувач вищої освіти ОС «Магістр»,
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»,
Максименко Д.В.,
канд. екон. наук, доцент, завідувач кафедри обліку і
оподаткування та маркетингу,
Мукачівського державного університету

АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТИМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Аналіз виробничих витрат та собівартості продукції проводиться з метою формування оптимальної величини собівартості продукції, її складових та пошуку резервів їх зниження для підвищення конкурентоспроможності продукції.

Мета аналізу витрат діяльності підприємства полягає в інформаційному забезпеченні та всебічній оцінці досягнутих результатів їх оптимізації та обґрунтуванні управлінських рішень щодо подальшої раціоналізації. Для досягнення цієї мети проводять аналіз на основі принципів системного, комплексного та кібернетичного підходів до аналізу економіки.

З метою управління витратами на підприємствах проводять їх класифікацію, що дає змогу визначити природу та особливості формування, розподілу витрат за визначеними об'єктами управління. Відповідно до оцінок фінансових результатів та стосовно руху грошових коштів доцільно виділити витрати операційної, інвестиційної і фінансової діяльності [1].

Оскільки планування і облік затрат на підприємстві проводять за елементами витрат і калькуляційними статтями, то аналіз собівартості продукції доцільно розпочати з оцінки порядку її формування за цими напрямками, зокрема усієї продукції і окремих виробів.

Аналіз витрат за економічними елементами дозволяє вивчити їх склад, визначити питому вагу кожного елемента, долю живої і уречевленої праці в загальних витратах на виробництво. Співставлення фактичної структури витрат за ряд періодів (місяць, квартал, півріччя, рік) характеризує динаміку і напрямки зміни обсягів окремих елементів, таких як оплату праці, матеріальних, відрахування на соціальні заходи, амортизацію, інші операційні витрати.

Оскільки в собівартості продукції значну питому вагу становлять прямі витрати, тобто ті, які прямо відносяться на собівартість конкретних виробів, то дослідженню саме цих витрат необхідно приділити особливу увагу. В ході аналізу дають оцінку змінам, які відбулися в сумі та питомій вазі прямих витрат у плановій та фактичній собівартості продукції та впливу факторів на відхилення фактичних витрат від планових (базових) [2].

Система управління витратами спрямована на задоволення виключно внутрішніх потреб підприємства при управлінні його виробничо-збутовою

діяльністю. Вона не обмежена у виборі методів і розробляється відповідно до особливостей організаційної структури, тактичних та стратегічних цілей підприємства, технологій виробництва продукції, вимог виробничих процесів тощо.

Механізм функціонування системи управління витратами та його організаційні форми залежать від розмірів підприємства, галузевих особливостей, стратегічних цілей [2].

Враховуючи, що управлінський облік є найважливішим інструментом системи управління витратами, він має забезпечити формування інформації для: контролю ефективності поточної діяльності організації в цілому та в розрізі окремих його підрозділів, видів діяльності, секторів ринку; планування майбутньої стратегії та тактики здійснення комерційної діяльності в цілому та окремих господарських операцій, оптимізації використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів компанії; виміру та оцінки ефективності господарювання в цілому та в розрізі підрозділів організації; визначення ступеня рентабельності окремих видів продукції, робіт, послуг, клієнтів, секторів та сегментів ринку.

Список використаних джерел:

1. Основи економічного аналізу: навч.-метод. посібник/ В.М. Микитюк, Т.М. Паламарчук, О.П. Русак [та ін.]; за ред. В.М. Микитюка. – Житомир: Рута, 2018. – 440 с.

2. Паламарчук Т.М. Економічний аналіз та методологія його проведення /Т.М. Паламарчук, О.П. Русак// Вісник ЖНАЕУ. – 2016. – № 2(57), т.2. – С.43–53.

Андрусак В.М.,

канд. екон. наук, доцент кафедри обліку і оподаткування,
Уманського національного університету садівництва

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

Економічна сутність і матеріально-речовий зміст основних засобів служать визначальними характеристиками в окресленні їх значення для здійснення відтворювальних процесів, функціонування та розвитку будь-якого виробництва. Вся сукупність наявних виробничих капіталів складає найбільшу за питомою вагою частину національного багатства країни. Основні засоби визначають характер матеріально-технічної бази виробничої сфери на різних етапах її розвитку. Зростання і вдосконалення засобів праці забезпечують безперервне підвищення технічної оснащеності та продуктивності праці виробничого персоналу.

Аналіз економічної наукової думки в галузі обліку дає підставу стверджувати, що сьогодні немає єдиного підходу до визначення категорії «основні засоби». У зв'язку з тим, що вчені застосовують різні категорії, поняття та терміни, а саме: основні засоби, капітал, необоротні активи, матеріальні активи, пропонуємо виокремити категорію, «основні засоби», та розглянути її точки зору як інтерпретують національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>